

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КАФЕДРА СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №1 від 30.08.2023 р.)

Голова Науково-методичної ради

Ю. В. Литвиненко

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 024 Хореографія

освітньо-професійна програма: Хореографія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 18

мова навчання: українська

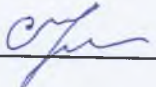
Розробники:

Осадча Оксана Іванівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри спортивної медицини, osadchay1965@gmail.com

Шматова Олена Олександрівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спортивної медицини, r_shmatov.ukr.net

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою спортивної медицини
(засідання кафедри, протокол №17 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри доцент С. М. Футорний

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

_____ О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

_____ О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до ефективного вирішення завдання професійної діяльності, пов'язаної із зміцненням і збереженням здоров'я а також профілактикою неінфекційних захворювань, здійснення аналізу стану організму за допомогою елементарних доступних методів фізичного обстеження а також шляхом аналізу лабораторно-інструментальних показників. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: організація надання медичної допомоги в Україні. Види лікувально-профілактичних установ; захворюваність, хвороби: загальні принципи лікування та профілактики; методи введення лікарських засобів; основні та додаткові методи обстеження хворого; загальні елементи догляду за хворими; основні методи обстеження функцій різних систем та їх інтерпретація; охорона материнства й дитинства, гігієна вагітності, поняття про пологи; організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань; основні поняття про найпоширеніші хірургічні захворювання. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences determined by the educational and professional programme, in particular the ability to effectively solve the problem of professional activity related to the strengthening and preservation of health and prevention of non-infectious diseases, the analysis of the state of the organism with the help of elementary available physical examination methods as well as by analyzing laboratory and instrumental indicators. The volume of discipline is 3 ECTS credits. The main topics are: the organization of medical care in Ukraine; types of treatment and prevention institutions; morbidity, illness: general principles of treatment and prevention; methods of administration of medicinal products; basic and additional methods of examination of a patient; general elements of patient care; basic methods of examination of the functions of different systems and their interpretation; the protection of motherhood and childhood, the hygiene of pregnancy, the concept of childbirth; organization of oncological service in detection of oncological diseases; the basic concepts of the most common surgical diseases. The final assessment is based on the results of the current control, test.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, ефективно вирішувати завдання професійної діяльності, пов'язаної із зміцненням і збереженням здоров'я а також організація безпечної діяльності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврський) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 05	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК 05	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи, форми, засоби, сучасні методики в організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових мистецьких та позашкільних навчальних закладах.
ФК13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	2	0	40	0	48	90
Заочна	2	0	10	0	78	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

- а) базується на розумінні студентами основних положень і знань з дисциплін першого рівня вищої освіти: анатомії, нормальної фізіології, та інтегрується з цими дисциплінами;
- б) створює теоретичні основи для опанування студентами дисциплін подальшого навчання (спортивна медицина), передбачає, вміння використовувати ці знання в процесі подальшої професійної діяльності .

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	4	-	2	2	2	-	-	2
Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	6	2	2	2	6	2	-	4
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 6. Загальні принципи обстеження	4	-	2	2	6	-	2	4

сечовивідної та статевої систем. Організація надання невідкладної допомоги.								
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 14. Відкриті	5	-	2	3	4	-	-	4

ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.								
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	5	-	2	3	4	-	-	4
Всього годин:	90	2	40	48	90	2	10	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.

Основні поняття та визначення, мета і завдання дисципліни. Структура лікувально-профілактичних закладів, їх основні завдання. Види лікувально-профілактичних закладів. Облаштування й устаткування палат, ізоляторів і підсобних приміщень. Провітрювання, вентиляція, температура в палатах, освітлення, вологе прибирання. Внутрішній розпорядок у лікарнях. Організація надання медико-санітарної допомоги населенню залежно від місця проживання. Види медичної допомоги.

Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.

Клінічні та параклінічні методи обстеження. Опитування хворого. Виділення основної скарги. Анамнез, огляд (загальний та локальний), пальпація, перкусія, аускультация. Інструментальні та лабораторні методи обстеження. Їх роль в оцінці морфо-функціонального стану організму.

Загальне поняття про хворобу та здоров'я. Поняття про лікування та профілактику. Профілактика соціальна та медична, первинна та вторинна. Значення диспансерного спостереження. Значення особистої гігієни для одужання хворих. Особиста гігієна важкохворих. Порушення власної гігієни та можливі ускладнення. Пролежні та їх профілактика.

Предмети догляду, їхнє застосування. Показання й протипоказання для застосування методів впливу на кровообіг. Техніка постановки й зняття банок, застосування гірчичників, компресів що зігрівають, тепла за допомогою грілок. Застосування холоду: міхур з льодом і підручні засоби.

Температура тіла та її вимірювання. Періоди перебігу лихоманки. Поняття про температурну криву.

Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.

Визначення придатності різних лікарських форм, способи їхнього введення через рот, у пряму кишку, під язик. Парентеральне введення ліків (підшкірне, внутрим'язове). Складання розрахунку при розведенні антибіотиків. Види шприців. Шприци одноразового й багаторазового використання. Шприц-тюбик. Перевірка придатності багаторазових шприців й ін'єкційних голок до них. Вимоги до дотримання стерильності. Підготовка й стерилізація шприців у кип'ятильнику й сухожарових шафах. Збирання стерильного шприца для ін'єкцій. Наповнення шприца з ампули, флакона, склянки. Знезаражування рук і шкіри хворого перед ін'єкцією. Введення лікарських речовин (на фантомах).

Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.

Анатомо-фізіологічні особливості ССС. Ознаки ураження серцево-судинної системи. Поняття про серцеву недостатність.

Роль своєчасного контролю ЧСС, АТ, ЧД для одужання хворого. Визначення пульсу (частота, ритм, наповнення, напруга), правила вимірювання АТ. Спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів. Задишка, ядуха, асфіксія. Вікові особливості дихання, пульсу, АТ й температури тіла і правила їхнього визначення. Особливості догляду за хворими із захворюваннями серцево-судинної системи.

Спірографія, спірометрія, електрокардіографія – основні інструментальні методи обстеження функцій кардіо-респіраторної системи. Їх інформативність та значення для оцінки функціональної спроможності системи.

Анатомо-фізіологічні особливості кардіо-респіраторної системи. Основні клінічні прояви стенокардії, інфаркту міокарда. Невідкладна долікарська допомога.

Гостра серцева (серцева астма, набряк легень) і судинна (непритомність, колапс) недостатність. Основні клінічні прояви, ознаки, Невідкладна долікарська допомога й догляд за хворими. Гіпертонічний криз, інсульт. Основні клінічні прояви, долікарська допомога й догляд за хворими.

Астматичний статус, стороннє тіло дихальних шляхів, легенева кровотеча. Основні прояви та можливі ускладнення.

Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Тема 5. Основні методи обстеження функцій опорно-рухового апарату та їх інтерпретація

Анатомо-фізіологічні особливості опорно-рухового апарату, вікові особливості будови суглобів. Причини та ознаки порушення опорно-рухового апарату у дітей: порушення осанки, сколіози, деформації грудної клітки. Ускладнення та наслідки порушення осанки у дітей. Профілактика цих порушень, принципи реабілітації. Поняття про артрити, артрози, міозити. Травматичні та нетравматичні ураження опорно-рухового апарату. Принципи лікування та профілактики.

Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві системи. Організація надання невідкладної допомоги.

Анатомо-фізіологічні особливості сечової та статеві систем. Основні скарги у хворих з патологією сечо-статеві системи. Поня про олігоурію, поліурію, анурію. Розлади сечовипускання, їх причини та профілактика. Поняття про енурез. Особливості догляду за хворими з неутиманням сечі. Роль лабораторних та інструментальних методів обстеження для визначення функцій органів сечової та статеві систем. Принципи лікування та профілактики патології сечостатеві системи.

Тема 7. Основні методи обстеження функцій травної та ендокринної системи і їх інтерпретація

Анатомо-фізіологічні особливості травної та ендокринної системи. Основні симптоми, які виникають у хорих із патологією травного тракту та ендокринної системи. Поняття про промивання шлунку, зондування. Особливості догляду за хворими у період розладів травлення. Ознаки харчового отруєння. Гострі та хронічні захворювання травної системи. Поняття про лікувальне харчування й дієтичні столи при різних захворюваннях. Шлунково-кишкові кровотечі. Основні клінічні прояви. Засоби невідкладної долікарської допомоги й догляд за хворими із захворюваннями органів травної системи. Долікарська допомога хворим із кольками і шлунково-кишковою кровотечею. Печінкова колька. Основні клінічні прояви. Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Поняття про цукровий діабет. Діабетична кома: її різновиди. Основні клінічні прояви. Засоби невідкладної долікарської допомоги хворим із гіпо- та гіперглікемічною комами. Можливі ускладнення цукрового діабету.

Ознаки порушення функції щитоподібної залози. Основні та додаткові медоти діагностики. Принципи лікування та профілактики.

Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.

Визначення поняття «Охорона материнства й дитинства» (ОМД). Соціальні та медичні проблеми ОМД. Проблеми планування сім'ї. Показники здоров'я жінок та дітей, їх рівень і тенденції в Україні. Фізичний розвиток, як найважливіший показник здоров'я дітей. Роль профілактики в охороні здоров'я жінок і дітей. Поняття про спадковість. Роль спадковості у формуванні здоров'я. Хромосомні та генні хвороби. Вроджені вади, їх причини, профілактика. Роль медико-генетичного консультування. Планування вагітності. Протікання вагітності та пологів. Гігієна післяпологового періоду.

Гігієна браку та вагітності. Контрацепція, методи використання. Аборт та його наслідки. Профілактика венеричних захворювань та СНІДу.

Проблеми статевого виховання. Особливості медико-біологічного підходу до статевого виховання дітей у різні вікові періоди. Статеві особливості та власна гігієна хлопців та дівчат. Гігієнічні основи навчання в школі.

Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань

Принципи організації надання медичної допомоги онкологічним хворим в Україні. Поняття про онкологічні хвороби. Роль проведення профілактичних оглядів у своєчасному виявленні та профлакції онкозахворювань. Деонтологічні питання в онкології. Роль хоспісної служби у забезпеченні паліативної допомоги онкохворим. Основи променевої та хіміотерапії і їх ускладнення. Основні напрями у лікуванні та профілактиці онкопатології.

Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання

Зміст теми. Поняття про хірургічні хвороби. Особливості перебігу хірургічного процесу. поняття про хірургічну інфекцію. Фурункул. Карбункул. Абсцес. Особливості лікування хірургічних хворих. Особливості санітарного режиму в хірургічному стаціонарі. Поняття про асептику та антисептику. Особливості догляду за хворими у доопераційному та післяопераційному періодах. Профілактика ранніх та пізніх ускладнень. Роль реабілітолога у прискоренні одужання та профілактиці можливих ускладнень.

Епідеміологія як наука про закономірності виникнення й поширення інфекційних хвороб. Дезинфікуючі розчини. Поняття про дезінфекцію, дезинсекцію, дератизацію. Методи дезинсекції та дератизації. Особливості догляду за інфекційними хворими. Збудники. Джерела інфекції. Шляхи передачі.

Поняття про кишкові інфекції, інфекції дихальних шляхів. Поняття про туберкульоз.

Трансмісивний шлях передачі інфекцій та заходи щодо їх запобігання. Засоби індивідуального та колективного захисту.

Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги

Зміст теми. Утоплення, його різновиди. Особливості утоплення в прісній та морській воді. Діагностичні критерії утоплення. Особливості надання невідкладної долікарської допомоги залежно від стану потерпілого та виду утоплення (істинне, сухе, сінкопальне).

Правила безпечного поводження на воді.

Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації

Зміст теми. Поняття про термінальні та екстремальні стани.

Шок. Види шоку: травматичний, анафілактичний, кардіогенний, септичний, опіковий, спінальний. Стадії і механізми розвитку шоку. Порушення гемодинаміки і функцій життєвоважливих органів при шоці. Необоротні зміни при шоці.

Кома. Види і стадії коматозних станів. Основні клінічні прояви коматозного стану. Медикаментозні отруєння як причина коми. Принципи виведення з коматозних станів. Засоби невідкладної долікарської допомоги при шоку, колапсі, коматозному стані.

Загальні уявлення про засоби невідкладної долікарської допомоги при екстремальних станах. Протишоккові заходи: знеболення, нормалізація об'єму циркулюючої крові, детоксикаційна терапія, підтримка функцій життєвоважливих органів.

Ознаки клінічної та біологічної смерті. Уявлення про реанімацію, її завдання. Агонія. Раптова смерть.

Техніка проведення штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця у випадку клінічної смерті. Показання та протипоказання для проведення серцево-легеневої реанімації. Тривалість і критерії ефективності. Можливі ускладнення та їх профілактика.

Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами

Зміст теми. Класифікація отруйних речовин. Шляхи проникнення в організм, ознаки. Невідкладна долікарська допомога при гострих отруєннях, догляд за хворими.

Поняття про антидоти. Вибір антидотів та сорбентів і способів їхнього введення.

Отруєння сильнодіючими отруйними речовинами (СДОР): аміаком, фосфорорганічними з'єднаннями, чадним газом, хлором й ін. Основні клінічні прояви отруєння різними СДОР. Невідкладна долікарська допомога й догляд за хворими.

Отруєння грибами, отруйними рослинами й отрутою тварин: клінічні прояви та засоби невідкладної долікарської допомоги. Техніка проведення промивання шлунка. Особливості надання допомоги при хімічних отруєннях.

Алергічні реакції та їх можливі наслідки. Поняття про анафілактичний шок. Основні клінічні прояви анафілактичного шоку. Засоби надання невідкладної долікарської допомоги.

Правила безпечного поводження з отруйними речовинами.

Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.

Зміст теми. Види ран, коротка характеристика. Випадкові (інфіковані) і хірургічні рани. Ускладнення ран. Засоби надання невідкладної долікарської допомоги у разі виникнення різних видів ран. Особливості невідкладної допомоги за умови травматичних ампутацій.

Укушені рани – правила реєстрації і спостереження. Загальні принципи профілактики правцю та сказу.

Визначення, види й характеристика кровотечі. Небезпека крововтрати. Основні клінічні ознаки крововтрати. Способи тимчасової й остаточної зупинки кровотечі техніка їх проведення.

Ознаки внутрішніх кровотеч. Поняття про геморагічний шок, його причини, прояви, невідкладна долікарська допомога.

Поняття про виробничий травматизм.

Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання

Зміст теми. Поняття про закриті ушкодження. Забиті місця м'яких тканин. Розтягнення й розриви зв'язок, сухожилків і м'язів, вивихи. Ознаки закритих ушкоджень, невідкладна долікарська допомога, поняття про лікування.

Синдром тривалого здавлювання (травматичний токсикоз), механізм виникнення, залежність від тривалості стискання. Основні клінічні ознаки. Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Тема 16 Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі

Зміст теми. Поняття про опіки. Аналіз причин опіків. Види й ступені опіків. Визначення площі, глибини й тяжкості опіку. Поняття про опікову хворобу, її прояви. Опіковий шок, методи боротьби з ним та його

профілактика. Особливості опіків під час пожеж у закритих приміщеннях. Опіки дихальних шляхів.

Засоби невідкладної долікарської допомоги особам з опіками. Загальні підходи до лікування опіків.

Відмороження. Ступені відмороження. Загальне замерзання. Основні клінічні прояви відморожування. Засоби невідкладної долікарської допомоги особам з відмороженням, загальні підходи до лікування.

Тепловий та сонячний удар. Патофізіологічні зміни організму, пов'язані з порушенням терморегуляції. Невідкладна допомога при перегріванні.

Загальне переохолодження. Замерзання. Невідкладна допомога при замерзанні.

Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи

Зміст теми. Поняття про десмургію. Призначення пов'язок. Загальні правила накладення пов'язок. Перев'язувальний матеріал. Правила використання підручного матеріалу для накладення пов'язок. Пластирні пов'язки. Косинкові пов'язки на різні частини тіла. Працевидні й Т-подібні пов'язки. Бинтові пов'язки: циркулярна, спіральна, повзуча, черепашча, хрестоподібна, колосовидна; пов'язки на голову - "чепець", на нижню щелепу - "вуздечка", хрестоподібна на потилицю й задню поверхню шиї; на око, на очі, на вухо, на шию, на грудну клітку (хрестоподібні - на передню й задню поверхні грудної клітки, спіральна на лялечках, герметизуюча у випадку пневмотораксу). Пов'язки на верхню й нижню кінцівки, на одну й обидві сідничні ділянки (колосовидні).

Застосування еластичних трубчастих бинтів для накладення пов'язок на різні ділянки тіла. Перев'язувальний медичний пакет, техніка його розкриття, накладення пов'язки на різні ділянки тіла.

Способи евакуації потерпілого.

Види й ознаки переломів. Ускладнення у зв'язку з переломами. Правила надання й обсяг невідкладної допомоги у випадках відкритих і закритих переломів кісток. Поняття про витягіння, репозиції, лікувальні іммобілізації уламків кісток. Основні відомості про сучасні методи лікування переломів.

Травматичні ампутації: невідкладна допомога. Закриті пошкодження м'язів тканин: класифікація, діагностика, перша медична допомога.

Особливості іммобілізації й транспортування залежно від виду й рівня ушкодження.

Транспортна іммобілізація. Засоби іммобілізації: стандартні шини, ноші-щити, пластмасові шини й ноші, підручні засоби. Аутоіммобілізація.

Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму

Зміст теми. Закриті ушкодження черепа й головного мозку. Струс, забиття і стиснення мозку. Методика обстеження травмованих. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 19 Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта

Зміст теми. Неускладнені й ускладнені ушкодження хребта. Поняття про ушкодження спинного мозку, ознаки, невідкладна долікарська допомога. Поняття про тетра- і параплегію. Особливості іммобілізації й транспортування залежно від виду й рівня ушкодження.

Правила іммобілізації при переломах відростків хребців. Помилки під час надання першої допомоги.

Непроникаючі й проникаючі поранення грудної клітки. Методика обстеження органів грудної клітки. Плевропульмональний шок, пневмоторакс (закритий, відкритий і клапанний), гемоторакс. Поняття про тампонаду серця. Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Правила іммобілізації у випадку переломів кісток грудної клітки. Іммобілізація у разі ушкодження ключиці та ребер. Можливі помилки та їх профілактика.

Поняття про обтиснення грудної клітки (травма пірнальника). Клінічні прояви. Заходи щодо профілактики та невідкладна допомога.

Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза

Зміст теми. Поняття про "гострий живіт". Гострий перитоніт. Ознаки, невідкладна долікарська допомога. Загальні відомості про лікування хворих.

Закриті ушкодження живота. Ознаки закритих ушкоджень порожнистих і паренхіматозних органів. Невідкладна допомога. Принципи лікування. Поранення живота, непроникаючі й проникаючі. Ознаки, ускладнення, невідкладна допомога. Особливості надання невідкладної долікарської допомоги у разі ураження внутрішніх органів. Поняття про перитоніт, внутрішню кровотечу, евісцерацію.

Переломи кісток таза, неускладнені й ускладнені ушкодженням органів таза. Ознаки, невідкладна долікарська допомога, принципи лікування.

Поранення органів сечовидільної системи: нирок, сечового міхура. Ознаки, ускладнення, невідкладна долікарська допомога.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	2	-

Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	2	-
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	3. Основні принципи введення лікарських засобів.	2	2
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна	8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна	2	-

вагітності. Поняття про пологи.	вагітності. Поняття про пологи.		
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	2	-
Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	2	-
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	2	-
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	2	-
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	2	-
Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	2	-
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	2	-
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	2	-

Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	2	-
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	18. Поняття про черепно-мозкову травму.	2	-
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	2	-
Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	2	-
Всього годин:		40	10

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	1. Опрацювання теоретичних засад надання медичної допомоги в Україні.	2	2
Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	2. Підготовка реферату та презентації з аналізу клінічних методів обстеження хворих. Підготовка до практичного заняття з теми 2.	2	4
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	3. Визначення основних термінів і понять з теми 3.	2	4
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи.	4. Підготовка до практичного заняття з теми 4.	2	4

Організація надання невідкладної допомоги.			
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	5. Опрацювання теоретичних засад функціонування опорно-рухового апарату. Підготовка до практичного заняття з теми 5	2	4
Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	6. Підготовка до практичного заняття з теми 6.	2	4
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	7. Складання схеми взаємодії ендокринної та травної систем. Підготовка до практичного заняття з теми 7.	2	4
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.	8. Підготовка реферату та презентації зі змісту гігієни вагітності. Підготовка до практичного заняття з теми 8.	3	4
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	9. Визначення профілактичного спрямування у розвитку онкопатології. Підготовка до практичного заняття з теми 9.	2	4

Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	10. Схема профілактики поширення інфекційних хвороб у колективі. Підготовка до практичного заняття з теми 10.	3	4
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	11.Визначення порядку надання невідкладної допомоги при різних видах утоплення. Підготовка до практичного заняття з теми 11.	3	4
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	12 схема організації надання невідкладної допомоги Підготовка до практичного заняття з теми 12.	2	4
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	13. Підготовка до практичного заняття з теми 13.	2	4
Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	14. Підготовка до практичного заняття з теми 14.	3	4
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	15. Підготовка до практичного заняття з теми 15.	2	4
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	16. Підготовка до практичного заняття з теми 16.	3	4

Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	17. Підготовка до практичного заняття з теми 17.	2	4
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	18. Підготовка до практичного заняття з теми 18.	3	4
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	19. Підготовка до практичного заняття з теми 19	3	4
Тема 20 Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	20. Підготовка до практичного заняття з теми 20.	3	4
Всього годин:		48	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування певних медичних термінів та понять, необхідних для майбутньої практики у сфері фізичного виховання і спорту:

знанням: основних нозологічних форм захворювань, можливих їх ускладнень та функціональних змін організму, які відбуваються у разі порушення здоров'я в кожному конкретному випадку і профілактичних заходів щодо них;

умінням: визначати стан систем організму за допомогою елементарних доступних методів фізичного обстеження а також, за необхідності – надавати невідкладну долікарську медичну допомогу.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 5	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

VI семестр:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	Відвідування (1 практичне, 1 лекція) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 1 2 1 Усього 5
Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5

	1	
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними	Відвідування (1 практичне)	1

речовинами	Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	3 1 Усього 5
Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 20 Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Толочик, І. Л. Основи медичних знань: навчальний посібник для студ. природ. спец. вищ. навч. закл / І.Л.Толочик, Є.В.Кучерук; Рівненський державний гуманітарний університет. – Херсон : Олді-плюс, 2020. – 160 с.

2. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, Л.Я. Федонюк, А.М. Пришляк, М.В. Ющак; за ред. В.С. Грушка. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 590 с.

3. Домедична допомога на місці події: практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін. ; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 224 с.

2. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019.874 с

3. Перша медична допомога: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів I-III рівнів акредитації / Т. В. Петриченко. — 4-те вид., випр. — Київ : Медицина, 2015. — 272 с.

4. Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник / М. І. Швед, А. А. Гудима, С. М. Геряк та ін. ; ред. М. І. Швед. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. — 448 с.

5. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с. – ISBN 978-966-610-248-8.

6. Захист і самопоміч у надзвичайних ситуаціях С.І. Осипенко, О.В. Ткач. – К., Державна служба України з надзвичайних ситуацій, 2019. – 48 с

7. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 червн. 2014 р. № 398.

8. Основи медичних знань, долікарська допомога та медично-санітарна підготовка. Навч. посіб./О.В.Чуприна. Т.В. – К.: вид.ПАЛИВОДА А.В. 2006 – 216с.

Додаткова література:

1. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Підручник. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008.

2. Обстеження та визначення стану здоров'я: Підручник / Т.О.Антропова, А.А.Пісарєв, О.І.Колісниченко. – К.: Медицина, 2006. – 352с.

3. Назар П.С., Шевченко О.О., Гусєв Т.П. Медико-біологічні основи фізичної активності і спорту. – Київ. – 2012. – 462 с.

4. Назар П.С., Шахліна Л.Г. Загальний та спеціальний догляд за хворими з елементами фізичної реабілітації. - Київ. - «Олімпійська література». - 2006.

Електронні ресурси:

1. Федонюк Я.І., Грушка В.С. Основи медичних знань та долікарської допомоги. 2020 [Інтернет]. Доступно на: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/0f2/0f2592901c2bdf70b0b0baf10cbfa263.pdf>

2. Перша допомога. Довідник для населення. 2017 [Інтернет]. Доступно на: https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/A_last.pdf

3. Посібник з медичної підготовки [Інтернет]. Доступно на: <https://i-rc.org.ua/files/posibnik-medicina.pdf>

4. Полівода Л.А. Надання першої медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях 2014 [Інтернет]. Доступно на:

<http://www.nmckherson.gov.ua/images/Pamyatki/PershaDopomoga.pdf>

5. Домедична допомога. Мультимедійний навчальний посібник. [Інтернет]. Доступно на:

https://arm.naiiu.kiev.ua/books/domeduchna/navch/1_1.html

6. Медицина катастроф і медицина невідкладних станів. Навчально-методичний посібник. Харків – 2006. [Інтернет]. Доступно на:http://www.emergencymed.org.ua/pdf/МК_МНС.pdf

7. Халмурадов Б.Д., Волянський П.Б. Медицина надзвичайних ситуацій. 2016. [Інтернет]. Доступно на:

http://shron1.chtyvo.org.ua/Khalmuradov_Batyr/Medytsyna_nadzvychainykh_sytuatsii.pdf

8. Плахтій П.Д., Соколенко Л.С., Гутарева Н.В. Основи медичних знань. 2013 [Інтернет]. Доступно на:

<https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/1018/1/osnovy%20medychnykh%20znan.pdf>

9. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Підручник [Інтернет]. Доступно на: <http://nashaucheba.ru/v5484/>

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до ефективного вирішення завдання професійної діяльності, пов'язаної із зміцненням і збереженням здоров'я а також профілактикою неінфекційних захворювань, здійснення аналізу стану організму за допомогою елементарних доступних методів фізичного обстеження а також шляхом аналізу лабораторно-інструментальних показників. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: організація надання медичної допомоги в Україні. Види лікувально-профілактичних установ; захворюваність, хвороби: загальні принципи лікування та профілактики; методи введення лікарських засобів; основні та додаткові методи обстеження хворого; загальні елементи догляду за хворими; основні методи обстеження функцій різних систем та їх інтерпретація; охорона материнства й дитинства, гігієна вагітності, поняття про пологи; організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань; основні поняття про найпоширеніші хірургічні захворювання. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences determined by the educational and professional programme, in particular the ability to effectively solve the problem of professional activity related to the strengthening and preservation of health and prevention of non-infectious diseases, the analysis of the state of the organism with the help of elementary available physical examination methods as well as by analyzing laboratory and instrumental indicators. The volume of discipline is 3 ECTS credits. The main topics are: the organization of medical care in Ukraine; types of treatment and prevention institutions; morbidity, illness: general principles of treatment and prevention; methods of administration of medicinal products; basic and additional methods of examination of a patient; general elements of patient care; basic methods of examination of the functions of different systems and their interpretation; the protection of motherhood and childhood, the hygiene of pregnancy, the concept of childbirth; organization of oncological service in detection of oncological diseases; the basic concepts of the most common surgical diseases. The final assessment is based on the results of the current control, test.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, ефективно вирішувати завдання професійної діяльності, пов'язаної із зміцненням і збереженням здоров'я а також організація безпечної діяльності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврський) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності	
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 05	Навички здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
ФК 05	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК11	Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.
ФК12	Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК13	Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	2	0	40	0	48	90
Заочна	2	0	10	0	78	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

- а) базується на розумінні студентами основних положень і знань з дисциплін першого рівня вищої освіти: анатомії, нормальної фізіології, та інтегрується з цими дисциплінами;
- б) створює теоретичні основи для опанування студентами дисциплін подальшого навчання (спортивна медицина), передбачає, вміння використовувати ці знання в процесі подальшої професійної діяльності .

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	4	-	2	2	2	-	-	2
Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	6	2	2	2	6	2	-	4
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 6. Загальні принципи обстеження	4	-	2	2	6	-	2	4

сечовивідної та статевої систем. Організація надання невідкладної допомоги.								
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	4	-	2	2	6	-	2	4
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 14. Відкриті	5	-	2	3	4	-	-	4

ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.								
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	4	-	2	2	4	-	-	4
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	5	-	2	3	4	-	-	4
Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	5	-	2	3	4	-	-	4
Всього годин:	90	2	40	48	90	2	10	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.

Основні поняття та визначення, мета і завдання дисципліни. Структура лікувально-профілактичних закладів, їх основні завдання. Види лікувально-профілактичних закладів. Облаштування й устаткування палат, ізоляторів і підсобних приміщень. Провітрювання, вентиляція, температура в палатах, освітлення, вологе прибирання. Внутрішній розпорядок у лікарнях. Організація надання медико-санітарної допомоги населенню залежно від місця проживання. Види медичної допомоги.

Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.

Клінічні та параклінічні методи обстеження. Опитування хворого. Виділення основної скарги. Анамнез, огляд (загальний та локальний), пальпація, перкусія, аускультация. Інструментальні та лабораторні методи обстеження. Їх роль в оцінці морфо-функціонального стану організму.

Загальне поняття про хворобу та здоров'я. Поняття про лікування та профілактику. Профілактика соціальна та медична, первинна та вторинна. Значення диспансерного спостереження. Значення особистої гігієни для одужання хворих. Особиста гігієна важкохворих. Порушення власної гігієни та можливі ускладнення. Пролежні та їх профілактика.

Предмети догляду, їхнє застосування. Показання й протипоказання для застосування методів впливу на кровообіг. Техніка постановки й зняття банок, застосування гірчичників, компресів що зігрівають, тепла за допомогою грілок. Застосування холоду: міхур з льодом і підручні засоби.

Температура тіла та її вимірювання. Періоди перебігу лихоманки. Поняття про температурну криву.

Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.

Визначення придатності різних лікарських форм, способи їхнього введення через рот, у пряму кишку, під язик. Парентеральне введення ліків (підшкірне, внутрим'язове). Складання розрахунку при розведенні антибіотиків. Види шприців. Шприци одноразового й багаторазового використання. Шприц-тюбик. Перевірка придатності багаторазових шприців й ін'єкційних голок до них. Вимоги до дотримання стерильності. Підготовка й стерилізація шприців у кип'ятильнику й сухожарових шафах. Збирання стерильного шприца для ін'єкцій. Наповнення шприца з ампули, флакона, склянки. Знезаражування рук і шкіри хворого перед ін'єкцією. Введення лікарських речовин (на фантомах).

Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.

Анатомо-фізіологічні особливості ССС. Ознаки ураження серцево-судинної системи. Поняття про серцеву недостатність.

Роль своєчасного контролю ЧСС, АТ, ЧД для одужання хворого. Визначення пульсу (частота, ритм, наповнення, напруга), правила вимірювання АТ. Спостереження за диханням, підрахунок дихальних рухів. Задишка, ядуха, асфіксія. Вікові особливості дихання, пульсу, АТ й температури тіла і правила їхнього визначення. Особливості догляду за хворими із захворюваннями серцево-судинної системи.

Спірографія, спірометрія, електрокардіографія – основні інструментальні методи обстеження функцій кардіо-респіраторної системи. Їх інформативність та значення для оцінки функціональної спроможності системи.

Анатомо-фізіологічні особливості кардіо-респіраторної системи. Основні клінічні прояви стенокардії, інфаркту міокарда. Невідкладна долікарська допомога.

Гостра серцева (серцева астма, набряк легень) і судинна (непритомність, колапс) недостатність. Основні клінічні прояви, ознаки, Невідкладна долікарська допомога й догляд за хворими. Гіпертонічний криз, інсульт. Основні клінічні прояви, долікарська допомога й догляд за хворими.

Астматичний статус, стороннє тіло дихальних шляхів, легенева кровотеча. Основні прояви та можливі ускладнення.

Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Тема 5. Основні методи обстеження функцій опорно-рухового апарату та їх інтерпретація

Анатомо-фізіологічні особливості опорно-рухового апарату, вікові особливості будови суглобів. Причини та ознаки порушення опорно-рухового апарату у дітей: порушення осанки, сколіози, деформації грудної клітки. Ускладнення та наслідки порушення осанки у дітей. Профілактика цих порушень, принципи реабілітації. Поняття про артрити, артрози, міозити. Травматичні та нетравматичні ураження опорно-рухового апарату. Принципи лікування та профілактики.

Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві системи. Організація надання невідкладної допомоги.

Анатомо-фізіологічні особливості сечової та статеві систем. Основні скарги у хворих з патологією сечо-статеві системи. Поня про олігоурію, поліурію, анурію. Розлади сечовипускання, їх причини та профілактика. Поняття про енурез. Особливості догляду за хворими з неутиманням сечі. Роль лабораторних та інструментальних методів обстеження для визначення функцій органів сечової та статеві систем. Принципи лікування та профілактики патології сечостатеві системи.

Тема 7. Основні методи обстеження функцій травної та ендокринної системи і їх інтерпретація

Анатомо-фізіологічні особливості травної та ендокринної системи. Основні симптоми, які виникають у хорих із патологією травного тракту та ендокринної системи. Поняття про промивання шлунку, зондування. Особливості догляду за хворими у період розладів травлення. Ознаки харчового отруєння. Гострі та хронічні захворювання травної системи. Поняття про лікувальне харчування й дієтичні столи при різних захворюваннях. Шлунково-кишкові кровотечі. Основні клінічні прояви. Засоби невідкладної долікарської допомоги й догляд за хворими із захворюваннями органів травної системи. Долікарська допомога хворим із кольками і шлунково-кишковою кровотечею. Печінкова колька. Основні клінічні прояви. Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Поняття про цукровий діабет. Діабетична кома: її різновиди. Основні клінічні прояви. Засоби невідкладної долікарської допомоги хворим із гіпо- та гіперглікемічною комами. Можливі ускладнення цукрового діабету.

Ознаки порушення функції щитоподібної залози. Основні та додаткові медоти діагностики. Принципи лікування та профілактики.

Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.

Визначення поняття «Охорона материнства й дитинства» (ОМД). Соціальні та медичні проблеми ОМД. Проблеми планування сім'ї. Показники здоров'я жінок та дітей, їх рівень і тенденції в Україні. Фізичний розвиток, як найважливіший показник здоров'я дітей. Роль профілактики в охороні здоров'я жінок і дітей. Поняття про спадковість. Роль спадковості у формуванні здоров'я. Хромосомні та генні хвороби. Вроджені вади, їх причини, профілактика. Роль медико-генетичного консультування. Планування вагітності. Протікання вагітності та пологів. Гігієна післяпологового періоду.

Гігієна браку та вагітності. Контрацепція, методи використання. Аборт та його наслідки. Профілактика венеричних захворювань та СНІДу.

Проблеми статевого виховання. Особливості медико-біологічного підходу до статевого виховання дітей у різні вікові періоди. Статеві особливості та власна гігієна хлопців та дівчат. Гігієнічні основи навчання в школі.

Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань

Принципи організації надання медичної допомоги онкологічним хворим в Україні. Поняття про онкологічні хвороби. Роль проведення профілактичних оглядів у своєчасному виявленні та профілактиці онкозахворювань. Деонтологічні питання в онкології. Роль хоспісної служби у забезпеченні паліативної допомоги онкохворим. Основи променевої та хіміотерапії і їх ускладнення. Основні напрями у лікуванні та профілактиці онкопатології.

Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання

Зміст теми. Поняття про хірургічні хвороби. Особливості перебігу хірургічного процесу. поняття про хірургічну інфекцію. Фурункул. Карбункул. Абсцес. Особливості лікування хірургічних хворих. Особливості санітарного режиму в хірургічному стаціонарі. Поняття про асептику та антисептику. Особливості догляду за хворими у доопераційному та післяопераційному періодах. Профілактика ранніх та пізніх ускладнень. Роль реабілітолога у прискоренні одужання та профілактиці можливих ускладнень.

Епідеміологія як наука про закономірності виникнення й поширення інфекційних хвороб. Дезинфікуючі розчини. Поняття про дезінфекцію, дезинсекцію, дератизацію. Методи дезинсекції та дератизації. Особливості догляду за інфекційними хворими. Збудники. Джерела інфекції. Шляхи передачі.

Поняття про кишкові інфекції, інфекції дихальних шляхів. Поняття про туберкульоз.

Трансмісивний шлях передачі інфекцій та заходи щодо їх запобігання.

Засоби індивідуального та колективного захисту.

Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги

Зміст теми. Утоплення, його різновиди. Особливості утоплення в прісній та морській воді. Діагностичні критерії утоплення. Особливості надання невідкладної долікарської допомоги залежно від стану потерпілого та виду утоплення (істинне, сухе, сінкопальне).

Правила безпечного поведіння на воді.

Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації

Зміст теми. Поняття про термінальні та екстремальні стани.

Шок. Види шоку: травматичний, анафілактичний, кардіогенний, септичний, опіковий, спінальний. Стадії і механізми розвитку шоку. Порушення гемодинаміки і функцій життєвоважливих органів при шоці. Необоротні зміни при шоці.

Кома. Види і стадії коматозних станів. Основні клінічні прояви коматозного стану. Медикаментозні отруєння як причина коми. Принципи виведення з коматозних станів. Засоби невідкладної долікарської допомоги при шоку, колапсі, коматозному стані.

Загальні уявлення про засоби невідкладної долікарської допомоги при екстремальних станах. Протишоккові заходи: знеболення, нормалізація об'єму циркулюючої крові, детоксикаційна терапія, підтримка функцій життєвоважливих органів.

Ознаки клінічної та біологічної смерті. Уявлення про реанімацію, її завдання. Агонія. Раптова смерть.

Техніка проведення штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця у випадку клінічної смерті. Показання та протипоказання для проведення серцево-легеневої реанімації. Тривалість і критерії ефективності. Можливі ускладнення та їх профілактика.

Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами

Зміст теми. Класифікація отруйних речовин. Шляхи проникнення в організм, ознаки. Невідкладна долікарська допомога при гострих отруєннях, догляд за хворими.

Поняття про антидоти. Вибір антидотів та сорбентів і способів їхнього введення.

Отруєння сильнодіючими отруйними речовинами (СДОР): аміаком, фосфорорганічними з'єднаннями, чадним газом, хлором й ін. Основні клінічні прояви отруєння різними СДОР. Невідкладна долікарська допомога й догляд за хворими.

Отруєння грибами, отруйними рослинами й отрутою тварин: клінічні прояви та засоби невідкладної долікарської допомоги. Техніка проведення промивання шлунка. Особливості надання допомоги при хімічних отруєннях.

Алергічні реакції та їх можливі наслідки. Поняття про анафілактичний шок. Основні клінічні прояви анафілактичного шоку. Засоби надання невідкладної долікарської допомоги.

Правила безпечного поводження з отруйними речовинами.

Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.

Зміст теми. Види ран, коротка характеристика. Випадкові (інфіковані) і хірургічні рани. Ускладнення ран. Засоби надання невідкладної долікарської допомоги у разі виникнення різних видів ран. Особливості невідкладної допомоги за умови травматичних ампутацій.

Укушені рани – правила реєстрації і спостереження. Загальні принципи профілактики правцю та сказу.

Визначення, види й характеристика кровотечі. Небезпека крововтрати. Основні клінічні ознаки крововтрати. Способи тимчасової й остаточної зупинки кровотечі техніка їх проведення.

Ознаки внутрішніх кровотеч. Поняття про геморагічний шок, його причини, прояви, невідкладна долікарська допомога.

Поняття про виробничий травматизм.

Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання

Зміст теми. Поняття про закриті ушкодження. Забиті місця м'яких тканин. Розтягнення й розриви зв'язок, сухожилків і м'язів, вивихи. Ознаки закритих ушкоджень, невідкладна долікарська допомога, поняття про лікування.

Синдром тривалого здавлювання (травматичний токсикоз), механізм виникнення, залежність від тривалості стискання. Основні клінічні ознаки. Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Тема 16 Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі

Зміст теми. Поняття про опіки. Аналіз причин опіків. Види й ступені опіків. Визначення площі, глибини й тяжкості опіку. Поняття про опікову хворобу, її прояви. Опіковий шок, методи боротьби з ним та його

профілактика. Особливості опіків під час пожеж у закритих приміщеннях. Опіки дихальних шляхів.

Засоби невідкладної долікарської допомоги особам з опіками. Загальні підходи до лікування опіків.

Відмороження. Ступені відмороження. Загальне замерзання. Основні клінічні прояви відморожування. Засоби невідкладної долікарської допомоги особам з відмороженням, загальні підходи до лікування.

Тепловий та сонячний удар. Патофізіологічні зміни організму, пов'язані з порушенням терморегуляції. Невідкладна допомога при перегріванні.

Загальне переохолодження. Замерзання. Невідкладна допомога при замерзанні.

Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи

Зміст теми. Поняття про десмургію. Призначення пов'язок. Загальні правила накладення пов'язок. Перев'язувальний матеріал. Правила використання підручного матеріалу для накладення пов'язок. Пластирні пов'язки. Косинкові пов'язки на різні частини тіла. Працевидні й Т-подібні пов'язки. Бинтові пов'язки: циркулярна, спіральна, повзуча, черепашча, хрестоподібна, колосовидна; пов'язки на голову - "чепець", на нижню щелепу - "вуздечка", хрестоподібна на потилицю й задню поверхню ший; на око, на очі, на вухо, на шию, на грудну клітку (хрестоподібні - на передню й задню поверхні грудної клітки, спіральна на лялечках, герметизуюча у випадку пневмотораксу). Пов'язки на верхню й нижню кінцівки, на одну й обидві сідничні ділянки (колосовидні).

Застосування еластичних трубчастих бинтів для накладення пов'язок на різні ділянки тіла. Перев'язувальний медичний пакет, техніка його розкриття, накладення пов'язки на різні ділянки тіла.

Способи евакуації потерпілого.

Види й ознаки переломів. Ускладнення у зв'язку з переломами. Правила надання й обсяг невідкладної допомоги у випадках відкритих і закритих переломів кісток. Поняття про витягіння, репозиції, лікувальні іммобілізації уламків кісток. Основні відомості про сучасні методи лікування переломів.

Травматичні ампутації: невідкладна допомога. Закриті пошкодження м'язових тканин: класифікація, діагностика, перша медична допомога.

Особливості іммобілізації й транспортування залежно від виду й рівня ушкодження.

Транспортна іммобілізація. Засоби іммобілізації: стандартні шини, ноші-щити, пластмасові шини й ноші, підручні засоби. Аутоіммобілізація.

Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму

Зміст теми. Закриті ушкодження черепа й головного мозку. Струс, забиття і стиснення мозку. Методика обстеження травмованих. Невідкладна долікарська допомога.

Тема 19 Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта

Зміст теми. Неускладнені й ускладнені ушкодження хребта. Поняття про ушкодження спинного мозку, ознаки, невідкладна долікарська допомога. Поняття про тетра- і параплегію. Особливості іммобілізації й транспортування залежно від виду й рівня ушкодження.

Правила іммобілізації при переломах відростків хребців. Помилки під час надання першої допомоги.

Непроникаючі й проникаючі поранення грудної клітки. Методика обстеження органів грудної клітки. Плевропульмональний шок, пневмоторакс (закритий, відкритий і клапанний), гемоторакс. Поняття про тампонаду серця. Засоби невідкладної долікарської допомоги.

Правила іммобілізації у випадку переломів кісток грудної клітки. Іммобілізація у разі ушкодження ключиці та ребер. Можливі помилки та їх профілактика.

Поняття про обтиснення грудної клітки (травма пірнальника). Клінічні прояви. Заходи щодо профілактики та невідкладна допомога.

Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза

Зміст теми. Поняття про "гострий живіт". Гострий перитоніт. Ознаки, невідкладна долікарська допомога. Загальні відомості про лікування хворих.

Закриті ушкодження живота. Ознаки закритих ушкоджень порожнистих і паренхіматозних органів. Невідкладна допомога. Принципи лікування. Поранення живота, непроникаючі й проникаючі. Ознаки, ускладнення, невідкладна допомога. Особливості надання невідкладної долікарської допомоги у разі ураження внутрішніх органів. Поняття про перитоніт, внутрішню кровотечу, евісцерацію.

Переломи кісток таза, неускладнені й ускладнені ушкодженням органів таза. Ознаки, невідкладна долікарська допомога, принципи лікування.

Поранення органів сечовидільної системи: нирок, сечового міхура. Ознаки, ускладнення, невідкладна долікарська допомога.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	2	-

Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	2	-
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	3. Основні принципи введення лікарських засобів.	2	2
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	2	2
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна	8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна	2	-

вагітності. Поняття про пологи.	вагітності. Поняття про пологи.		
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	2	-
Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	2	-
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	2	-
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	2	-
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	2	-
Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	2	-
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	2	-
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	2	-

Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	2	-
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	18. Поняття про черепно-мозкову травму.	2	-
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	2	-
Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	2	-
Всього годин:		40	10

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	1. Опрацювання теоретичних засад надання медичної допомоги в Україні.	2	2
Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	2. Підготовка реферату та презентації з аналізу клінічних методів обстеження хворих. Підготовка до практичного заняття з теми 2.	2	4
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	3. Визначення основних термінів і понять з теми 3.	2	4
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи.	4. Підготовка до практичного заняття з теми 4.	2	4

Організація надання невідкладної допомоги.			
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	5. Опрацювання теоретичних засад функціонування опорно-рухового апарату. Підготовка до практичного заняття з теми 5	2	4
Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	6. Підготовка до практичного заняття з теми 6.	2	4
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	7. Складання схеми взаємодії ендокринної та травної систем. Підготовка до практичного заняття з теми 7.	2	4
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.	8. Підготовка реферату та презентації зі змісту гігієни вагітності Підготовка до практичного заняття з теми 8.	3	4
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	9. Визначення профілактичного спрямування у розвитку онкопатології. Підготовка до практичного заняття з теми 9.	2	4

Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	10. Схема профілактики поширення інфекційних хвороб у колективі. Підготовка до практичного заняття з теми 10.	3	4
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	11.Визначення порядку надання невідкладної допомоги при різних видах утоплення. Підготовка до практичного заняття з теми 11.	3	4
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	12 схема організації надання невідкладної допомоги Підготовка до практичного заняття з теми 12.	2	4
Тема 13. Невідкладна долікарська допомога у разі ураження отруйними речовинами	13. Підготовка до практичного заняття з теми 13.	2	4
Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	14. Підготовка до практичного заняття з теми 14.	3	4
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	15. Підготовка до практичного заняття з теми 15.	2	4
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	16. Підготовка до практичного заняття з теми 16.	3	4

Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	17. Підготовка до практичного заняття з теми 17.	2	4
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	18. Підготовка до практичного заняття з теми 18.	3	4
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	19. Підготовка до практичного заняття з теми 19	3	4
Тема 20. Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	20. Підготовка до практичного заняття з теми 20.	3	4
Всього годин:		48	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування певних медичних термінів та понять, необхідних для майбутньої практики у сфері фізичного виховання і спорту:

знанням: основних нозологічних форм захворювань, можливих їх ускладнень та функціональних змін організму, які відбуваються у разі порушення здоров'я в кожному конкретному випадку і профілактичних заходів щодо них;

умінням: визначати стан систем організму за допомогою елементарних доступних методів фізичного обстеження а також, за необхідності – надавати невідкладну долікарську медичну допомогу.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи медичних знань» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН 4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН 5	Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПРН 9	Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПРН 11	Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
ПРН 12	Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

VI семестр:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Організація надання медичної допомоги в Україні.	Відвідування (1 практичне, 1 лекція) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 1 2 1 Усього 5
Тема 2. Основні та додаткові методи обстеження хворих. Принципи догляду за хворими.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 3. Основні принципи введення лікарських засобів.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 4. Загальні принципи обстеження кардіо-респіраторної системи. Організація надання невідкладної	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан).	1 3 1

допомоги.	Індивідуальна робота № 1	Усього 5
Тема 5. Загальні принципи обстеження опорно-рухового апарату. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 6. Загальні принципи обстеження сечовивідної та статеві систем. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 7. Загальні принципи обстеження травної та ендокринної систем. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 8. Охорона материнства й дитинства. Гігієна вагітності. Поняття про пологи.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 9. Організація онкологічної служби у виявленні онкозахворювань.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 10. Основні поняття про найпоширеніші хірургічні та інфекційні захворювання.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 11. Утоплення. Види утоплення. Організація надання невідкладної допомоги.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 12. Техніка проведення серцево-легеневої реанімації	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 13. Невідкладна долікарська	Відвідування	

допомога у разі ураження отруйними речовинами	(1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 14. Відкриті ушкодження. Рани. Кровотечі. Їх види. Методи зупинки кровотечі.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 15. Закриті ушкодження. Травматичний шок. Синдром тривалого здавлювання.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 16. Невідкладна долікарська допомога при термічній травмі.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 17. Десмургія – наука про пов'язки. Переломи кісток, поняття про відкриті та закриті переломи.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 18. Поняття про черепно-мозкову травму.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 19. Пошкодження грудної клітки, шиї та хребта.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Тема 20 Ушкодження й гострі захворювання живота й таза.	Відвідування (1 практичне) Експрес-контроль (1 зан). Індивідуальна робота № 1	1 3 1 Усього 5
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Толочик, І. Л. Основи медичних знань: навчальний посібник для студ. природ. спец. вищ. навч. закл / І.Л.Толочик, Є.В.Кучерук; Рівненський державний гуманітарний університет. – Херсон : Олді-плюс, 2020. – 160 с.

2. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, Л.Я. Федонюк, А.М. Пришляк, М.В. Ющак; за ред. В.С. Грушка. – Львів: «Новий Світ-2000», 2020. – 590 с.

3. Домедична допомога на місці події: практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін. ; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 224 с.

2. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019.874 с

3. Перша медична допомога: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів I-III рівнів акредитації / Т. В. Петриченко. — 4-те вид., випр. — Київ : Медицина, 2015. — 272 с.

4. Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник / М. І. Швед, А. А. Гудима, С. М. Геряк та ін. ; ред. М. І. Швед. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. — 448 с.

5. Безпека життєдіяльності та охорона праці: підручник / [В. В. Сокурєнко, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с. – ISBN 978-966-610-248-8.

6. Захист і самопоміч у надзвичайних ситуаціях С.І. Осипенко, О.В. Ткач. – К., Державна служба України з надзвичайних ситуацій, 2019. – 48 с

7. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 червн. 2014 р. № 398.

8. Основи медичних знань, долікарська допомога та медично-санітарна підготовка. Навч. посіб./О.В.Чуприна. Т.В. – К.: вид.ПАЛИВОДА А.В. 2006 – 216с.

Додаткова література:

1. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Підручник. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008.

2. Обстеження та визначення стану здоров'я: Підручник / Т.О.Антропова, А.А.Пісарєв, О.І.Колісниченко. – К.: Медицина, 2006. – 352с.

3. Назар П.С., Шевченко О.О., Гусєв Т.П. Медико-біологічні основи фізичної активності і спорту. – Київ. – 2012. – 462 с.

4. Назар П.С., Шахліна Л.Г. Загальний та спеціальний догляд за хворими з елементами фізичної реабілітації. - Київ. - «Олімпійська література». - 2006.

Електронні ресурси:

1. Федонюк Я.І., Грушка В.С. Основи медичних знань та долікарської допомоги. 2020 [Інтернет]. Доступно на: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/0f2/0f2592901c2bdf70b0b0baf10cbfa263.pdf>

2. Перша допомога. Довідник для населення. 2017 [Інтернет]. Доступно на: https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/A_last.pdf

3. Посібник з медичної підготовки [Інтернет]. Доступно на: <https://i-rc.org.ua/files/posibnik-medicina.pdf>

4. Полівода Л.А. Надання першої медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях 2014 [Інтернет]. Доступно на: <http://www.nmckherson.gov.ua/images/Pamyatki/PershaDopomoga.pdf>

5. Домедична допомога. Мультимедійний навчальний посібник. [Інтернет]. Доступно на: https://arm.naiiu.kiev.ua/books/domeduchna/navch/1_1.html

6. Медицина катастроф і медицина невідкладних станів. Навчально-методичний посібник. Харків – 2006. [Інтернет]. Доступно на: http://www.emergencymed.org.ua/pdf/МК_МНС.pdf

7. Халмуратов Б.Д., Волянський П.Б. Медицина надзвичайних ситуацій. 2016. [Інтернет]. Доступно на: http://shron1.chtyvo.org.ua/Khalmuradov_Batyr/Medytsyna_nadzvychainykh_sytuatsii.pdf

8. Плахтій П.Д., Соколенко Л.С., Гутарева Н.В. Основи медичних знань. 2013 [Інтернет]. Доступно на: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/1018/1/osnovy%20medychnykh%20znan.pdf>

9. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Підручник [Інтернет].
Доступно на: <http://nashaucheba.ru/v5484/>